

“МАСЛЕНИЦА” – ҚИШНИ КУЗАТИШ АНЬАНАСИ

Түркістан шаҳридагы “Дүстлик уйы”да вилюят славян этномаданият бирлашмасы раисасы, “Южный Казахстан” газетасы бош мұхаррари М. Лимаренко раҳбарлигыда аңынавын “Масленица” байрамы үтди.

Тасвирий саньат күргазмасы, спорт үйінләри ҳамда құймөт тайёрлаш пазандалик маҳораты бүйіч танловлар ташкил этилган анжуманды вилюят қоқими Нуралхан Күшеров иштирок этди.

Түркістан шаҳар үЭМБ қошидагы санъаткорлар уюшмасы раҳбары Нұрмұхаммад Йұлдошев етакчилигидагы «Ясасы» карнай-сүрнай гүрухы ижросидеги Ѽзбекча күй-наволар, вилюят хотин-қызлар кенгашы

раисаси Мухаббат Ибрахимованинг «WOW PLOV» ошхонасида тайёрланған паловы анжуман иштирокчиларига манзур бўлди. Тадбир якунларига кўра, шаҳардаги М. Таукебаева раҳбарлик қилаётган Некрасов номли мактаб жамоаси фахрли биринчи ўринни эгаллади.

Ш. МАДАЛИЕВ.
Тасвирида: тадбирдан лавҳа.

ҲАР БИР ФУҚАРОНИНГ МУРОЖААТИ ҲОКИМ НАЗОРАТИДА

AMANAT партиясынин Сайран туман филиали жа-моатчилик қабулхонасинаң ин ресасига мувофиқ, ту-ман ҳокими Арман Сабитов фуқароларни шахсий масалалари бүйіч қабул қилди. Үнда партия филиали ижро-вий котиби Қуаниш Сизди-ков ҳам иштирок этди.

Туман партия филиалида ташкил этилган қабулда фуқаролар тадбиркорлық, балиқчиликни ривожлантириш, ер участкаси, инфратузилма ва

ижтимоий масалалар бүйіч мурожаат қилдilar. Туман ҳокими ва хуқук-тартибот идоралары раҳбарлары фуқаролар томондан күтарилилган масалаларга қонун доирасыда тушунтириш бердилар.

Қорабулоқ қишлоғидан келген фуқаро ахоли яшайдын худудларда эскириб кетген электр тармоқлари, ноконуний күрiliшлар ва қатор долзар мазаллар билан мурожаат қилди.

Туман ҳокими ўз навбатида күтарилилган масалалар маҳсус иш-

чи гүрух томонидан ўрганилиши ва тегиши чора-тадбирлар күришини маълум қилди.

Шунингдек, Хонкүргон қишлоғидан келген фуқаро ички күчаларни тәммирлаш чироклар ўрнатишни суранди. Туман ҳокими ушбу масалалар ҳокимлик назоратида эканлигини маълум қилди.

Хуқук-тартибот идоралари раҳбарлари ҳам фуқароларни тинглаб, хуқуқий маслаҳатлар бердилар.

З. МҮМИНЖНОВ.

XXI аср бошига келиб илмий-техника тараққиети янада кучайши оқибатида Еринг табиият захирапары жиддий таъсирга дуч келмоқда. Табиат мұхофазасы инсонияттың энг долзарб мұаммоларидан бирига айланды. Шу мұносабат билан жойларда биохилма-хилликни саклаша мұхым ўрин тутадын мұхофаза этиладын табиий худудлар ахамияти тобора ортиб бормоқда. Әш авлоднинг яшашы учун қулай шароитни таъминлаштыруғанда, үзөнни қамраган экологик сиёсат миллий бөг, құриқхоналарни ўзиди жамлаган мұхофаза этилады. Ган табиий худудларни бүнөд этиши-да күзга ташланади.

Биохилма-хилликни саклаш соҳасида давлат сиёсати уларни мұхофаза этишига, улардан оқилюна фойдаланыш ва қайта тикалашты қаралтылған. Республиканын табиаттың мұхофаза килиши соҳасидаги бир қанча ھалқаро конвенциялар, жумладан, “Биохилма-хилликни саклаш бүйіч конвенция”га күшилганды. Давлаттамиз томонидан ушбу хүжаттар бүйіч үз мажбүряттарини бажаришда құриқланадын табиий худудлар катта ахамият касб этади.

Шу ўринде ҚР Қишлоқ хұжалиги вазирилгидеги ўрмон хұжалиги ва ҳай-

АҚСУ-ЖАБАҒЛИ ҚҰРИҚХОНАСИННИҢ САЛОХИЯТИ ЮҚСАК

вонот дүнәсі күмитаси тасарруғидагы Ақсу-Жабагли құриқхонаси тарихига қисқача тұхталып ўтша жоғы. Вилоятимизнинг Тұлебій ва Тұлқибош тұманларда жойлашынан шубу құриқхонанан барпо этилганиң келгүсі 1926-жылда ғаолияттана бошлаган мұассаса Талас Олатовнинг (Гарпай Тың-Шань) шимолий-шарқий қисмы билан Уғом дарасини эгаллаган

ланады ва экотизимда алохода ўрнига

әз бўлган табиатнинг ноёб ва бетак-рор ҳодисасидир. Ҳар қанда түрнинг

йүқолиши бутун атроф-мұхит учун

кутилмаган оқибатларни көлтириб чи-

қаради. Ноёб экотизимлар, ўта камёб

үсімлік ҳамда ҳайвон түрларыннан

мавжудлары мұхофаза этиладын

худудларни ташкил этилса алохода

аҳамият касб этади. Уларни ўрганиш

ва қузыаштырылған асосий вазифаларидан

бери.

– Үәки бу түрнинг йүқолиши арафа-

сига келиб қолишинин асосий сабаби

табиий экотизимларға ташқы таъсир

әки ушбу түрнинг наразорасы, вахшай-

ларча овланишидир. Шу мұносабат

билан охирги ўйилліларда биология-

хилма-хилликни, хусусан, камёб

үсімлік ҳайвонларынан сақлаша қоza-

сидан махсус қонуний ҳамда амалий

чора-тадбирларни амалга ошириш за-

руратын түгілди. Ҳозир қунда дүнёда

камёб үсімлік ҳайвон түрларынан

сақлашынан самаралы амалиёті – Қи-

зил китобларни юритиш. Қайсаидир

турнинг Қизил китобларни киритилиши

үни овласынан таъсихпайды тегиши

давлат органларига түр ва унинг яшаш

жойларынан мұхофаза қилиш мажбу-

риятини юклайды. Шундай қилиб, Қи-

зил китоб камёб түрларни қонуний мұ-

хофазалашынан асоси қосбланды.

Табиатта истеъмолчилик мұносабати-

да бўлишнинг зарарли оқибатларни

тушуниб етмаслик оқибатида маҳал-

лий қишлоқлар ахолиси, шунингдек,

дам олиша кепувчилар ва саїхәлар

қўйинча құриқхона тартибини бузади-

лар. Мол боқиши, ёнғинлик, дарахт ва

буталарни кесиш, пичан ўриш, манза-

рапи, озука ва доривор ўсимликларни

териши табиий экотизимларға энг катта

зарар етказади, – дейди құриқхона ди-

ректори С. Қынтаев.

Жаһонда Үрта Осиё жаһннати деб

ном оғлан Ақсу-Жабаглида ўтган 1926-

жылдан 1928-жылға дейді.

– 1926-жылдан 1928-жылға дейді.

Мен оғлан Ақсу-Жабаглида 1926-жылға дейді.

– 1926-жылға дейді.

>>> Обуначиларимиз орасида

*Аёл -
үйнинг ёроги*

Сўзок тумани ўзбек этномаданият бирлашмаси раиси, обунада фаол Муҳаммаджон Боев умр йўлдоши Шаҳло Абохон кизи (тасвирда) билан турмуш қурганларига 42 йил тўлди.

Ҳалол меҳнат, саодатли ҳаёт ҳукмрон аҳил оиласда қобил фарзандлар Маймур, Шахноза, Жаҳонгир, Асадбеклар тарбияланди. Шириншакер неваралар оила қувончи. Шаҳло Абохон кизи Кентовдаги тог-кон техникумини тамомлаб, давлат хизматида самарали меҳнат қилди. Сўзок қишлоғига "Жанубий Қозоғистон" вилоят газетасидан биринчи раҳбари Собиржон Юсуфовдан бошлаб то буғунги кунгача ўтган вақт мобайнида қанча ҳамкасларимиз ташриф буорган бўлса, барчасига пазандалик маҳоратини на-
мишт ёттаған онажони хотин-қиз-
лар байрами билан муборакбод этиб,
эзгу тилакларимизни йўллаймиз.

Ш. МАДАЛИЕВ.
Муаллиф суратга олган.

>>> Маорифимиз заҳматкашлари

*Чархом мандаи -
маҳрибонустоз*

Хар бир инсоннинг дунёкашини ўзгартирган, келажакка ишонч багишлаган, юрагини илиқ туғуялар билан тўлдиригун устози бўлади. Мен учун шундай азиз шахс Хотира Қанотова(тасвирда) дир. У юқори синфларда ўзбек тили ва адабиётидан дарс бераби, ушибу франг чукур қизишиш ва муҳаббат уйғотган устозимиздир.

Хотира опанинг ўқитиш услуги ўзига хос ва ноёб. У ҳар бир дарсни нафақат билим беришига, балки маънавий озуқ билан тўлдиришига хараткат қилади. Устоз адабиёт асарларини талқин килишида чукур маъноларни очар, персонажларнинг ички оламини англатар, асар воқеаларини ҳаётга bogлаб, тафаккур қилингаша ундарди. У адабиётни фақат ўқув фанидек эмас, балки ҳаёт дарслигидек ўргатди. Шу боис ҳар бир дарс қалбимизга чукур таъсир этар, фикр доирасизни женигайтириб, ҳаётга кенгроғни нигоҳ билан қарашга ундарди.

Хотира опадан нафақат билим, шунгандек, инсонпарварлик, камтарилик каби қадриятларни ўзлаштиридик. У ҳар биримизга алоҳида ётибор билан ёндашар, қалбимизга йўл топа оларди.

Устозимизнинг ҳаёт ҳақидаги хикматли сўzlари, одамлар билан мумоаладаги самимилиги ва меҳрибонлиги қалбимиздаги ўчмас из колдиди. Шу тариқа, нафақат билимли ўқитувчи, балки ҳаёт ўйлайдиги раҳнамога айланди.

2007 йилдан буён биз ҳамкасмиз. Хотира опа билан бирга ишлаш мен учун катта шараф ва масъулият. Ҳар куни унинг меҳнатсеварлиги, изланувчанилиги ва шогирларга қаратаётган ётибори ва меҳрига гувоҳ бўламан.

Устозга ҳарматим ва миннатдорчи-
лигим чексиз.

Малика ҲАМОРОҚУЛОВА,
17-сонли мактаб ўқитувчи.
Сайрам тумани.

>>> Таҳририятимиз меҳмони

Хурбуви ОДИЛОВА 1949 йили Тўлебий туманинг Султонработ қишлоғига дунёга келган. Шимкент савдо техникиумни тамомлаб, кўйиллар савдо соҳасида фаолият юритган. "Ижодкор" иходий ўшмаси аъзоси, бир қанча шеърий китоблар муаллифи. Тўлебий туман ўзбек этномаданият бирлашмасининг хотин-қизлар кенгаши раисаси. Қатор таъловларда мукофотлар ва фахрий ёрликлар билан тақдирланган. 2015 йили "Оламнинг асли" кўкрак нишон билан тақдирланган.

Қалами билан қалпак уйғун ижодкор билан сұхбатимиз маънавият ва истиқлол мавзусига багишланди.

- Хурбуви Каримқул қизи, бир сұхбатингизда "Маънавият инсоннинг руҳини поклайдиган ва ўксалтирадиган, дунёкашини ички оламини бойитадиган, унинг имон-иродасини, эътиқодини мустаҳкамлайдиган, вижидонини ўйтадиган ботиний кучдир", деган зинги. Сұхбатимиз ёшларга берадиган насиҳатларингиздан бошласак.

- Мустакил ҳаёт сари қадам кўйини арафасидек ёшлар "Биз қандай давлат, қандай жамияти, қандай тузум барпо этмоқдамиз, унинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, маънавий асослари нималардан иборат", деган саволга жавоб топишлари керак. Бу саволларга жавобни, албатта, мамлакатимизнинг мустақиллик ижларидан эришган ютуқларидан излаш мақсадга мувофиқ. Жамиятнинг иқтисодий ютуқлари маънавиятимизни ўксалтирумда, ўксас маънавиятимиз эса ҳалқимизга буюк қудрат, куч-куваттаги багишламоқда. Ёшларимизни ватанпарварликка, она юргат садоқат ва келажакка ишонч руҳида тарбиялашда китоб, газета ва журналлар алоҳида аҳамият касб этади. Фақат улардан-гина маънавиятни қуамиш. Зоро, маънавият барча одамларнинг эзгу ниятларини, ҳаёттйи манфаатларини ифодалайдиган тинчлик, эл-юрт равнаки, ҳалқ фаронволиги каби ўксас түшнчаларни ўз ичига олади. Улар бир-бiri билан чамбарчас боғлиқ. Президентимиз Қозоғистон ҳалқига йўллаган Мактубида мағкура полигонлари ядро полигонларидан хам кўпроқ кучга ега бўлиб бораётган, миллий ва минтақавий муаммолар жаҳон миёсидаги муаммоларга айланб юраётган дунёвийлашув замонида бу савол ва унинг жавоби хам долзарб аҳамиятга эгадир, деб таъқидлади. Ўтиш даври ҳар қандай жамиятда оғрикли ва қийин кечиши табиий, демакки, маъ-

навиятимизни тиклаш ҳам осон кечмайди. Мустақилликнинг илк ижларида жамиятида юзага келган гоявий бўшлиққа тескари диний оқим вакиллари, янни, маънавий ахломий тубанлинг иллатларини ўзида жамлаган "оммавий маданият" вакиллари ўзларига кўпроқ ва қенгрок жой егалламон учун интилдилар. Қадимий урф-одатларни, асл маънавий ва диний қадриятларни жаҳолат деб, гоҳ гарбга, гоҳ шарқка қараб сигиниб, ўзларини олим ва фозил қилиб кўрсатиб, ҳалқни ўз тарихидан, демакки, келажагидан воз кечиша ундовчилар кўпайиб қолган эди. Бундай таҳдидаларга қарши шу даврда отепилган китоблар ва оммавий ахборот воситаларида ҳар томонлама чукур ўйланган, пухта илимий асосда ташкил этилган, мунтазам ва узлукниравида олиб борилган маънавий тарбия билан жавоб берилди.

- Ёшлардаги Ватанга муҳаббат, баҳамжиҳатлик, меҳр-оқибат, мустаҳкам эътиқод, ҳаёт тўғрисидаги тасаввурлар, тушунчаларнинг шаклланиш жаражиётига тўхтаслак.

- Бу тасаввурлар, аввало, оиласда, сўнг таълим масканида шаклланади. Негаки оила, таълим масканлари юртнинг, Ватаннинг бир кисмидир. Маънавий тарбия ёшларни фикрлашга ва жамият миёсидаги бартараф этишида жонбозлик кўрсатишга ундаиди. Чунки маънавий тарбияланган инсонида элим, юртим деб, ёниб яшайдиган фидойи була олади.

- Ёшларнинг онгига истиқлолғоясими сингдириш ва унинг иж-

тиомий жаражёнларда акс этиши учун нималарга эътибор қартиш жоиз?

- Албатта, биринчи навбатда миллий меросларимиз, урф-одатларимиз, анъанаалар ва қадриятларимизни ташвиқот қилиш зарур. Зоро, ёшларимизга маънавий меросимизни ўзлаштиришга ёрдам бериш билан бирга, жаҳон ҳалқлари маънавияти ютуқларидан хардор қилиш ҳам катта аҳамиятга молиди.

- Маънавият деганда кўз олдингизга нима келади?

- Маънавият эзгулик, меҳр-муҳаббат, оқибат, тарбия, одамийлик ва ўксас ватанпарварлик байроғидир. Ушбу байроқни сарбаланд этиб, ҳалқимизни эзгулик ва бунёдкорлигидан ўйлана бирлаштириш маънавият жабхасида жавлон ураётган ҳар бир ижодкорнинг инсоний бурчидир.

- Сизнингча, буғунги ёшларимиз бахтлими?

- Албатта. Президентимиз Қасим-Жўмарт Тўқаев таъқидлаганидек, ҳеч бир мамлакатда бизнинг Ватаннингиздаги ёшларга ишонарни, уларни кўллаб-куваттайдиган, улар бизнинг келажагимиз, деб ҳисобладиган давлат йўқ. Бизда ўзининг ҳам, ўзганинг ҳам боласини бир хил кўради, уларга бир мақомда таълим-тарбия беради. Ёшларимизнинг баҳти ҳам, фахри ҳам ана шунда.

- Туман ЎЭМБнинг хотин-қизлар кенгаши раисасиз. Бирлашма томонидан ёшларга эътибор ҳар қандай?

- Ёшлар тарбияси ҳар бир этномаданият бирлашмасининг у-

товор вазифаларидан бири. Ўз тарихини, авлод-аждодини, маданий бойникларини билмаган одамнинг келажаги йўқ. Шуни инобатга олган ҳолда жойлардаги этномаданият бирлашмалари ёшлар ташкилотлари билан ҳамкорликда турли мавзуларда учрашувлар, давра сұхбатлари ўтказишмосда ва ўш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қўшаётган ҳиссаси бекёс эканлигини алоҳида таъқидлаш лозим. Биз қанчалик авлод-аждодларимизни, алломаларимиз томонидан яратилган бой илимий меросимизни, бетакрор маданийтимизни ёшлар онгига сингдириб борсак, ютуқ бизниси. Чунки ёшлар келажакда ўз ота-боболари эришган ютуқлари билан фархаднадилар. Бу соҳада мактабларда олиб борилаётган тадбирлар диккатга сазовор. Биргина мисол: "Бир болага етти қўшини ота-она" широри остида ўтказилётган маънавий-маърифий тадбирларда яхши самара бермода. Маънавиятнинг кишиларимиз онгига илдиз отиши маънавий-маърифий ишларнинг самарадорлигига боғлиқ. Бу исхақатий режа асосида белгиланган маросим сифатида эмас, кундаклик ҳаётда кишилар қалбига йўл топдиган тадбир сифатида қаралмоги лозим.

- Президентимиз ташабуси билан йўлга қўйилган "Китобхон мактаб" лойиҳасидан мамнунмисиз?

- Бу жуда таҳсинга сазовор иш бўлди. Мутолаанинг тарбиявий аҳамиятини болаликдан бошлаш керак. Зоро, китоб эзгуликдан, олижонобликтан, мардликдан хижоя қилади, маънавиятни шакллантиради. Тубанлик, номардлик, разолат ва хиёнатнинг қабиқ юзини очиб беради, ёмонликларга қарши қалбда нафрат ўйғатди. Шу боис ёшларни китобга муҳаббат руҳида улгайтириш лозим. Қайсики жамиядан ташниларни сизасайса, ўрганишга эътибор ҳамайса, ўша жамиядан тараккимётдан ортда қолаверади.

А. АБДУФАТТОХ.

Муниссан, меҳрибонсан,

Маданият ва маърифат

*Одамийлик ва ўксак
ватанпарварлик
байроғи*

навиятимизни тиклаш ҳам осон кечмайди.

Мустақилликнинг илк ижларида жамиятида юзага келган гоявий бўшлиққа тескари диний оқим вакиллари, янни, маънавий ахломий тубанлинг иллатларини ўзида жамлаган "оммавий маданият" вакиллари ўзларига кўпроқ ва қенгрок жой егалламон учун интилдилар. Қадимий урф-одатларни, асл маънавий ва диний қадриятларни ташвиқот қилиш зарур. Зоро, ёшларимизга маънавий месносимизни ўзлаштиришга ёрдам беради. Бу жуда таҳсинга сазовор иш бўлди. Мутолаанинг тарбиявий аҳамиятини болаликдан бошлаш керак. Зоро, китоб эзгуликдан, олижонобликтан, мардликдан хижоя қилади, маънавиятни шакллантиради. Тубанлик, номардлик, разолат ва хиёнатнинг қабиқ юзини очиб беради, ёмонликларга қарши қалбда нафрат ўйғатди. Шу боис ёшларни китобга муҳаббат руҳида улгайтириш лозим. Қайсики жамиядан ташниларни сизасайса, ўрганишга эътибор ҳамайса, ўша жамиядан тараккимётдан ортда қолаверади.

Мустақилликнинг илк ижларида жамиятида юзага келган гоявий бўшлиққа тескари диний оқим вакиллари, янни, маънавий ахломий тубанлинг иллатларини ўзида жамлаган "оммавий маданият" вакиллари ўзларига кўпроқ ва қенгрок жой егалламон учун интилдилар. Қадимий урф-одатларни, асл маънавий ва диний қадриятларни ташвиқот қилиш зарур. Зоро, ёшларимизга маънавий месносимизни ўзлаштиришга ёрдам беради. Бу жуда таҳсинга сазовор иш бўлди. Мутолаанинг тарбиявий аҳамиятини болаликдан бошлаш керак. Зоро, китоб эзгуликдан, олижонобликтан, мардликдан хижоя қилади, маънавиятни шакллантиради. Тубанлик, номардлик, разолат ва хиёнатнинг қабиқ юзини очиб беради, ёмонликларга қарши қалбда нафрат ўйғатди. Шу боис ёшларни китобга муҳаббат руҳида улгайтириш лозим. Қайсики жамиядан ташниларни сизасайса, ўрганишга эътибор ҳамайса, ўша жамиядан тараккимётдан ортда қолаверади.

Мустақилликнинг илк ижларида жамиятида юзага келган гоявий бўшлиққа тескари диний оқим вакиллари, янни, маънавий ахломий тубанлинг иллатларини ўзида жамлаган "оммавий маданият" вакиллари ўзларига кўпроқ ва қенгрок жой егалламон учун интилдилар. Қадимий урф-одатларни, асл маънавий ва диний қадриятларни ташвиқот қилиш зар

Мұқаддас Аёл!

ЮРТ МАЬНАВИЯТИНИ БЕЛГИЛАЙДИГАНЛАР – АЁЛЛАР

Бу гүзал ва оқила аёл оиласынинг чароғбони ва касабининг фойдойиси. Самимий мәхр-муҳаббати, хушфеъли, мәхнат-сөварлиги туфайли оиласида бахтиёр, ўкувчилари эса мактабда пешқадам. Малика Ахмедова Шымкент шаҳринде 53-сонли Собир Раҳимов номидаги мактабда бошлангич таълим мuallimаси. Сұхбатдошиминг оиласа жамият келажагыга құшаётган ҳиссаси бекіні, ёш авлодға зиё тарқатышида муносиб үрнебор.

Дарәве, ҳар қандай халқыннан маънавий даражасини, шу мамлакаттинг аёллары белгилайды. Шундай экан, Малихон Комил қызы сингари юзлаб аёлларимиз орқали, юртимиз маънавиятини англаймиз, албатта.

– Мұштарийларимизга ўзингизни таңитырсанғыз. Қандай оиласда ўсиб, қамолга етсанғыз?

– Шымкент шаҳрида зиёли оиласда таваллуд топғанман. Падары бузрукворим Комил Ахмедов вилюят ижория күмітасида фаолият юритарди, 41 ёшда оламдан ўтди. Волиада мұхтарамам Мавжуда Исройлова 53-сонли мактабда мuallimалик қылиб, ўз зиммасида ҳам оталик, ҳам оналиқ вазифасын сидкінділден адо этди. Умр йўлдошининг вафотидан сүнг эсанкираб қолмай, оиласи манфаатини ўйлаб, тиним билмай мәхнат қилди, ҳәттегаи башқа қынчилликтарни мардонавор енди, ҳаммамизин ўқитди, муносиб инсон сифатида камол топишмизга еришид. Бугун пиру бадавлат хонадон соҳибаси. Катта опам Моҳида қадрдан 53-сонли мактабда тарих ўқитувчиси, мен

– бошлангич таълим мuallimаси, сингели Наргиза – лаборант, укам Одилжон – хонанда, Олимикон – тадбиркор. Аллоҳа бәарада шукрлар бўлсын, онажонимнинг таълимтарбияси туфайли ҳәттда улкан ўтуқпрага єришдик. Бахтимизга соғ-омон бўлсин!

1993 йилда Қозогистон ва Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро шартнома асосида Тошкент вилюяти, Ангрен шаҳридаги Махмуд Қошгарий номидаги вилюят давлат педагогика институтидаги таҳсил олиб, тамомлагач, дастлаб, шахримиздаги А. П. Чехов номидаги мактабда, сўнгра ўзим ўқиган собиқ Ҳамза номидаги 53-сонли мактабда фаолият юритиб келмоқдаман. Қозоқ ва ўзбек тилли муассасада 230дан зиёд ўқитувчи 2000дан зиёд ўқувчига таълим-тарбия бермокда. Ахил жамоани раҳбаримиз Раушан Кундебаева бошқармоқда. Ўз ишимдан мамнунман. Чунки касбимни ниҳоятда яхши кўраман. Зукколик ва иқтидор онамдан ўтган. Фаолиятим давомида айнан шу фазилатларга таяниб исҳаман. Синфимидаги ўқувчилариминг интизомли ва аълочи бўлишлари учун куч-гайратимни аямайман. Ижобий натижалар кўзга ташланмоқда. 3-“E” синфда 25 ўқувчининг 23 нафари фақат “4” ва “5” баҳоларга ўқишиди. Мактаб бўйича пешқадам синф. Бу мақтаниш эмас, бугунги болалар ўқимайди, ота-оналар эса фарзандлари таълим-тарбиясиго лоқайд, деган фикрга раддиядир. Ўқитувчи билан ишлай олса, ижобий натижак, албатта бўлади. Фақат кунт, сабр, изланишдан ташкири, ҳар ишда ташаббускор, фидойи ҳамда ўқувчиларга мөхрибон ва ғамхўр бўлиши керак.

– Фаолиятингизга қисқача тўхтальсанғиз.

– Педагогик фаолиятим давомида кўллаган турли ўқув услубларим самара бераб, республика беллашувларида ҳам голиб-совриндорлар сафина кенгайтироқдамиз. Масалан, 15-республика иммий-тажриба анжуманида (Тараз шаҳри) Севинч Нематуллаева 2-нчи даражали диплом билан тақдирланди. Ўзбекистонда ўтган соҳавий анжуманда ҳам 1-2-ўрнлар насиб этди. Бу йил ҳам тайёр гарлини кўрпамиз, насиб этса, иштирок этамиз. Ҳар чоракда мактаб бўйича билим кўрсаткичидан пешқадамиз (70-75 фойзи). Аслида кундузги таълим шаклида ўқиш фойдала, негаки талабалар ўртасида ўзаро ахиллик бўлади. Ҳали-ҳануз бирга ўқиган курсодшарим билан алоқамиз узилмаган. Мана шу холат ўзаро тажриба алмашишга ҳам ёрдам беради. Ҳусусан, Ўзбекистондан зарур ўқув кўлланмалари, китобларни топиб беришади. Дарсларимда Қозогистондаги дастурий андазавий материаллардан ташқари, қўшимча тарзда “Кирик мактаб ёшидаги болалар психологияси”, “Болалар адабиёти”, “Дидактик ўйинлар”, “Математика фанидан янги технологияни ривожлантиришида дидактика ўйинлардан фойдаланиш”, аудио китоблар, бадийи адабиёт, ўқув ёки фан дастурлари, электрон захиралар, лугат, ўқув-услубий мажмуга, “Очиқ дарслар ва амалий машгулотлар” ва бошқалардан кенг фойдаланаман. Ҳар 5 йилдаги аттестация, ҳар 3 йилдаги “Өрлеу” малака ошириш марказидаги курсларни фойдали деб биламан. Айниқса, давлат тилида тест топшириши тўғри карор деб хисоблайман. Чунки таълим соҳасида кенг кўллами ва жадал ислоҳотлар ниҳоятда кўп. Бу жараёнларда фаол иштирок этмасак, давлатимиз тақдим этәтган имкониятлардан беъбахра қоламиз.

– Оила равнақ тоши үчун бугунги аёл қандай фазилатларга эга бўлиши керак?

– Даставвал, табиатан мөхрибон, яна билимдом ва зуко бўлиши керак. Мен, аввало, онажоним, қолаверса, раҳматли қайнонам берган таълим-тарбия билан оимламда қадр топдим. 1999 йилда Исаbekовлар хонадонни келин бўлдим. Қайнотам. Бегим Исаbekов кўп йиллар Астанада, вазирликларда турли юқори лавозимларда фаолият юритган, ҳозир нафақадор. Қайнотам Кимё Аббосова билан 6 фарзандни вояга етказишган. Бир қиз ва беш ўғил орасида ўсган турмуш ўртогим Эрали – тадбиркорлик билан шуғулланади. Қизим Доно олий маълумоти хукуқшунос, айни пайтда кўёвим Ирисмат билан жажки неварамни вояга етказишмоқда. Ўғлим Жумабек олий маълумоти технолог. Худо хоҳласа, келин олсам, худди раҳматли қайнонамдек бўлмаман, деб ният қиласман. Негаки, беш келин – беш овсинни иносиф, адолат билан ахилликда, ўзаро ҳамхижатлика тарбиялай олди. Камина билан бир хонадонда яшади. Қайнотамнинг бевосита раҳнамолигида оила ва рўзгор илмини мукаммал ўргандим. Мехрибон, сарышта, хушфеъ, саҳовати аёл эди. Ўзидан кейин яхшигина ират мактабни қолдириб кетди...

– Газетхонларимизга байрам тилакларигиз...

– Аёлларимизнинг оиласи ва қасбий фаолиятига нисбатан мөхрибати, жамиятга хизмат қилишга бўлғулан интилиши ортаверсин. Бу – баҳтиёр яшашга кўп ёрдам бераркан. Кейин, ортича фаровонлик ҳам инсонни танбал ва ялқов қилиб кўяркан. Шунинг учун турмушимизда бўлиб турадиган мумаммалар, оғир вазиятлардан чўчимаслигимиз керак. Улар бизни фақат тоблайди, янгилеклар сари етаклайди. Ҳаммасбларимига, айниқса, ўшларга янгидан-янги муваффакиятлар, ижодий маҳорат, изланиши, соҳадаги илгор тажрибаларни ўрганишини тилаб қиласман. Оилалиларга эр-хентин иноқлигини тилайман. Бахтимизга онажонларимиз соғ-омон бўлишишин.

Н. МАВЛОНОВА.

МАЪРИФАТПАРВАР ОНАЛАР – ЖАМИЯТ КЎРКИ

Маърифатли, зиёли инсонлар билан сұхбатлашиш баҳт. Сұхбатдошимиз – таниқли олима, фалсафа фанлари номзоди, доцент, РН доктори айни кунда М. Ауезов номидаги Жанубий Қозогистон тадқиқот университетиде фаолият юритаётган Соҳибжамол Қўргонова. Сўнгига бор у билан Хитойда сиёсатнислик бобида бир йил малака оширгани ҳақида сұхбат уюстирган эдик. Баҳор аёми арафасида мамлакатимизнинг олимлари сафида юртимиз равнақига ҳисса кўшишида давом этәтган устозни байрам билан табриклаб, мусоҳба олдик.

– Жамиятимиздаги оналарнинг вазифаси, унинг равнақига хотин-қизлар қўшаётган ҳиссасига муносабатларининг қандай?

– Оналарнинг жамиятдаги ҳам илм-фандар ўзига хос, алоҳида ўрни борлигини таъкидлаш жоиз. Улар халқимизнинг фахридир. Ҳалол мәхнати билан мамлакатимизнинг равнақига алоҳида ҳисса кўшишимда. Муаллимларнинг “Өрлеу” малака ошириш институтиде бир неча йиллардан бўён фаолият юритиб келаётган Махфузахон Мусаева ҳам таълим тизимиравнинг равнақига ўзига хос ҳисса кўшишида. Аёлларимизга ҳам оила, рўзгор ишларини, ҳам жамиятдаги фаолиятини бирдек олиб бориш осон эмас. Бу улардан тинимиз изланиши, фидокорликни талаб қиласми. Уларнинг изидан келаётган истиқболи кўзларимиз кўп.

– Ҳозир ёшларимиз ҳам таълим тизимиравнинг ҳам ишдаги маънавий қиёфаси сизнингча қандай?

– Тадқиқот университетиде 1984 йилдан бўён фаолият

лиги мумкин. Оила мұқаддас даргоҳ ва ҳамма ўз мақомида бўлгани дуруст. Аввало, инсон бўлишимиз жоиз, сўнг аёллигимизнинг унумтаслигимиз даркор. Умр йўлдошимдан миннатдорман. Бу соҳада 40 йил ишлаган бўлсан, турли мамлакатларда малака оширишимга тўғри келди. Ва у киши менинг фаолиятимга ижобий муносабатда бўлиб келган. Илмий даражага эришишимда ҳам у инсоннинг ҳиссаси залворли. Ўтган иили Францияда Бутунжаҳон файласуфларининг анжуманда университетимиз вакили сифатида иштирок этдим.

– Ўсиб келаётган авлодга тилакларингиз...

– Ҳозир ёшларимиз жуда илғор. Энг камиди иккى-уч тилни ўзлаштирган, хорижий давлатларда таҳсил олаётганлар кўп. Изланувчан, фикри теран, мушоҳадали ёшларимиз жуда кўп. Бу куонарли ҳол. Одабахлоқ, айнанвий қадриятларга тўхтаслак. Бу масала доим кун тартибида, оқсаётган жиҳатларимиз анчагина. Шу боис ҳам ушбу масала давлатимиз раҳбари Қ. Тўқаевнинг диккат-эътиборида. Айниқса, зўравонлик, ичкилиқбозлик, гиёҳвандлик, қиморбозлик ҳолатлари камаймаяти. Барчамизни ўйлантирадиган масалалар сирасидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳамнафас яшаб, бидъат, зарарли удумлардан воз кечишимиз мухим. Ватанпарварликни миллӣ ўзига хослигидан бўланғандаригасида оиласидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳамнафас яшаб, бидъат, зарарли удумлардан воз кечишимиз мухим. Ватанпарварликни миллӣ ўзига хослигидан бўланғандаригасида оиласидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳамнафас яшаб, бидъат, зарарли удумлардан воз кечишимиз мухим. Ватанпарварликни миллӣ ўзига хослигидан бўланғандаригасида оиласидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳамнафас яшаб, бидъат, зарарли удумлардан воз кечишимиз мухим. Ватанпарварликни миллӣ ўзига хослигидан бўланғандаригасида оиласидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳамнафас яшаб, бидъат, зарарли удумлардан воз кечишимиз мухим. Ватанпарварликни миллӣ ўзига хослигидан бўланғандаригасида оиласидан. Бу, ёшларимиз келажагига, салбий таъсир кўсатиши, аниқ. Миллий тарбиямиз оқсаялти. Шу боис жамоат ташкилотлари қошида оналар кенгаси, оқсоколлар кенгашни ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Бу масала давлат миқёсидаги муммияхолатига этиб келди. Миллий қадриятларимизнинг оёқ ости бўлиши, истроғарчиликка йўл кўйиши мотурғидир. Бу яна оиласи дарбия тарбия масаласига келиб тақалади. Интизом масаласида оқсаётган жиҳатларимиз анча. Замон билан ҳам

>>> Ҳидоят сари

ОР-НОМУС, ҚАДР-ҚИММАТ ҲАҚИДА

Ислом динида мусулмандарга ўзгаларнинг ор-номусини қадрлаш буюрилган. Аллоҳ Таоло Қуръони Каримнинг "Нур" сурасида: "Албатта, ғофил ва мўмин аёлларга бўхтон, тош отгандар бу дунё охиратида лаънатланурлар, уларга катта азоб бор", дега огохлантирган.

Бу оята Ойша онамизга бегуноҳ бало тошини отганларга нисбатан туширилган. Одамлари бир-бири билан ўзаро ҳурмат мусоабатида бўлиб қадр-қимматини эъзозлай билган жамиятдагина бирлик билан барака мавжуд бўлади. Шу боис, аждодларимиздан қолган анъана – ҳар бир инсон ўзининг ва бошаларнинг ор-номусини қадрлай билиши керак. Йигит кишига ор-номус ёр каби қиммат, ор-номус соғлиги дунё шодлигидир. Пайғамбаримиз (с.а.в.) мусулмоннинг кони, мол дунёси ва ор-номуси ўзга мусулмонлар учун ҳаром деб, ўзаро ҳурмат-иззатга даъват этган. Пайғамбаримиз (с.а.в.) шоҳиди бўлган ҳикоятга эътибор қаратайлик. Ҳузайл қабиласидан бир йигит бадавийлар саҳросида тута устидаги кетиб бораёт, қўй бокиб юрган чўпонга дуч келади. Чўпон либосидаги зот киз эканлигини билгач, хирси ўйониб феъли бузилади. Чўпон киз йигитни огохлантириб, ўзига яқинлашмасликни талаб этади. Шайтон талвасасидаги йигит уч марта уринса ҳам муддаосига эришолмайди. Пировардидаги газаб отига мингн чўпон киз уни тош билан аёвсиз уриб жароҳатлайди. Қабиладошлари йигитнинг вафотидан олдин уни ким шундай аҳволга согланини суршириб, билишади. Қасос олиш мақсадиди. Пайғамбар (с.а.в.) ҳузурига маслаҳат сўраб келишиади. Чўпон киз ва унинг отасини чақиришиади. Бўлган воқеа тафсилотини тинглагач, Пайғамбар (с.а.в.) шайтон вассасасидаги йигит тажовузидан Аллоҳнинг иродаси или жасорат билан ўзини ҳимоя киглан чўпон қизнинг хатти-ҳаракатини тўғри деб баҳолади. "Ҳар бир аёл ўзифатини ҳимоя килиши –халоладир" холосаси билан қизни жазодан озод қиласди.

Қадр-қиммат, ор-номус неъмати оёқ ости бўлмаслиги учун куйидаги гуноҳлардан сакланишимиз лозим.

1. Ғийбат – одамлар орасида ишончсизлик түғдириб, мусоабатлар бузилишига сабаби энг катта гуноҳлардан. Қуръони Каримнинг "Хужурот" сураси 12-оятида: "Эй иймон келтирганлар! Кўп гумонлардан чептанинглар, чунки бъязи гумонлар гуноҳдир. Жосуслик қилманлар. Базыларинги базъзиларингины гийбат қилманлар. Сизлардан бирорталаринги ўзининг ўлган биродарининг гўштини ейишни яхши кўрадими? Ҳа, ёмон кўрасизлар. Аллоҳдан кўринглар! Албатта, Аллоҳ тавбани кўн қабул қўлувчи ва раҳмидир", деб бежис айтилмаган (islom.uz).

Ғийбат фақат тил орқали эмасdir. Ўзга кишилар тўғрисида ёмон ҳаёлга бориш, айбани очиш, танасидаги камчилигини ошкора килиш ҳам ғийбат ҳисоблашади. Ғийбатнинг гуноҳи оғир.

2. Тұхтам қишиш. Мусулмонларнинг орқасидан унинг ор-номуси қадр-қимматига нуқсан келтириб, обрўсими тўқадиган соҳта маълумотларни тарқатиш – тухматидир. Тұхматнинг гуноҳи гийбатчи гуноҳидан ҳам оғир. Айни пайтда бу гуноҳ уяли телефонлар орқали оммавийлашган. "Әшиттанинг ёлғон, кўрганинги айт", дейдай донон ҳалкимиз. Бирор мусулмон бандаси ҳакида билиб-билим тарқатилган маълумотни тўғри деб қабул килиш ҳам дуруст эмас. Аллоҳ Таоло "Хужурот" сурасининг 6-оятида: "Эй иймон келтирганлар! Агар фосиқ ҳабар келтириш, анилаб кўринглар, бир қавмга билмасдан мусибат етказиб қўйиб, кигланнингизга на-домат чекувчи бўлмандар" деб буюрган. Имом Розий "Мўминларда уч хислат мукаммал бўлса, эзгуликдир", деган. Одамлар фойданг тегсин. Фойдали ишга имконинг етмаса, зарап етказма. Одамларни ҳурсанд киглан. Ҳурсанд қилолмасанги ҳафа қилиб, қайғуга солма. Яхши хислатларини мадҳ эт. Мадҳ этолмасанг инҳор қоралама.

Гап ташиб, низо уйғотиши. Бирор киши шароити ҳакида унинг рухсатисини иккичи кимсага низо уйғотиш мақсадидаги гап ташиби гуноҳидир. Пайғамбаримиз (с.а.в.) инги қабр ёндан ўтаётуб, "буларнинг гуноҳи оғир. Бири гап ташиған, яна бири кўпчиликка озори теккан", деди. Аллоҳ Таоло "Хужурот" сурасининг 11-оятида: "Бир-бираингизга лақаб қўйманг. Иймондан кейин фосиқлик исми нақадар ёмон! Ва ким тавба қилмаса, бас, ана ўшалар ўзлари золимларидир" (islom.uz) деган. Бирорвларни, агар ўзи рози бўлмаса, лақаб оти билан чақиришга ҳам бўлмайди. Пайғамбаримиз (с.а.в.) сахобаларига лақаб от қўйиб чақириган. Умарни Фаррух (ҳақиқат билан ёлғонни ажратувчи), Абу Бакирни Сиддиқ (тўғри сўз) деб ўз розилларни билан атаганлар. Мусулмоннинг обўсими тўкини Қатъбани бузиш гуноҳи билан тенг. Ўзгаларнинг ор-номусини ҳимоя киглан кишини Аллоҳ Таоло ҳам ҳимоя қиласди. Пайғамбаримиз (с.а.в.): "Кимда-ким кўпчиликнинг ор-номусини ҳимоя қиласа, Аллоҳ Таоло унинг юзини дўзах ўтидан ҳимоя қиласди", деган.

Аллоҳ Таоло иккя дунёда юзимизни ёрўғ қилиб жаннат саодатини насиб этсин.

Жумадулла АБЕНОВ, имом.
Саврон туманинг фахрий фуқароси.

ЖАРАМСЫЗ ДЕП ТАНЫЛСЫН

ЖКК «МИЛНА» атынан алғынган 2025 жылғы ИБР (иностранный бланк разрешения) шетелдик рўйсат бланки Ресей Федерацияси номер 0283436 жоғалуышын байланысты жарамсыз деп танылсын.

Жамият

>>> Буюк Даشتнинг улуғ алломалари

(Давоми.
Боши ўтган сонларда).

ЖАҲОЛАТ ХУРУЖИ
29-фасл

Агар қози бузуқликка берилса, Аллоҳ таоло қозидан беизиб, унга шайтонни ўйлодош қилип.

Ҳадис.

Ашрафхон қози Самарқандан рўсия бўлиб қайтади. Султон Махмудхон олдида сиро фоши бўлиб, шармандаси чиққач, ер ўтиб, тавба килди. Иккя навқар уни судраб ҳовлига олиб чиқди. Қозини ерга ўтқазиб, кўлларини қайрагочга боғладилар. Ашрафхон бошини дарахтга уриб йиглар, «Бир мусулмонни комилга шафат қилинглар, бу не кўргилик, ё Қаҳор эгам!» деб илтижо қиласди. Илло, бирор гадор қозини фарёдига кулоқ солмайди. Ҳонақоҳ ахли, қозининг холи не кечар экан, дегандек томошанинг охирини кутади. Бир замон қайдандир лўкиллаб сартарош этиб келди. У «Бисимиллоҳир раҳмонир раҳий!» деб йўлга отланди. Бир карвонга илашиб, Собронга этиб келди. Шум ҳабарнинг қаноти саккиси, дейдилар. Қозикалоннинг расвои жаҳон бўлгандиги аллақаёнини шаҳарга тарқалган. Мавлуд кори бирга ўн кўшиб, Ашрафхоннинг таёқ еганинг бўйранинг хўл бўлганича айтиб, ҳамтабағининг сирини ошкор этган эди. Қози уйидан чиқа олмай, тўрт девор ичра қамалиб қолди. У сайддан қочиб, кавакка беркинган қашкирга менгзарди. Бирор унинг ҳолидан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Нихоят, тўқсон чиқиб, қиши оёқлади. Қунлар исий бошлади. Соқол ўсиб, лўли тароқка илина-диган бўлди. Қози, «Илоҳа, маломат мазамматдан ўзинг асра!» деб йўлга отланди. Бир карвонга илашиб, Собронга этиб келди. Шум ҳабарнинг қаноти саккиси, дейдилар. Қозикалоннинг расвои жаҳон бўлгандиги аллақаёнини шаҳарга тарқалган. Мавлуд кори бирга ўн кўшиб, Ашрафхоннинг таёқ еганинг бўйранинг хўл бўлганича айтиб, ҳамтабағининг сирини ошкор этган эди. Қози уйидан чиқа олмай, тўрт девор ичра қамалиб қолди. У сайддан қочиб, кавакка беркинган қашкирга менгзарди. Бирор унинг ҳолидан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасининг амрини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.

Даррасини свуга ботириб, мұхтасини кутиб турган жонкоҳ-нозир учирек қиласди:

– Саққолдин айрилиб, бесоқол бўлиб қолдилар, тақсир. Қанӣ кўйларини кўтариб, муборак сағаларини андак осинлар...

Қози ширялангоч бўлди. Мұхтасини кўзи билан ўтқизиб, қозини шаҳардан ҳабар олмайди. Эшигидан муридларни оғзи узилган. Масжидга чикмайди. Ахли аёли ҳам бир коса ёвонни тўқ эткизб олдига кўяди. Қози уззукун шифтга термилиб ётади. Чўзуб ух тортади. Ухласа, алоқ-чалоқ туш кўради. Тушда гаврон кўтарган Азозилни кўргандек бўлади. Дод солиб уйгонади. Боз устига Шайх уммажони Ҳассанга ўтқизиб, ҳамзатни ташлади.</p

Баҳор дўй тиқмокда

Баҳорга ковушин қолдирмоқда қишиш, Тўзиб, увадас чиққан калишини.

Баҳор кўрсатмоқда унга қараб тиш, Ўргатамётгандаи қандай кулишини.

Қанчалик кўксидан иттармасин қишиш, Майсанине баргидан тушимайди кўклам.

Унга қишиш орттириб кетаёттир иш, Тезроқ ёниш керак атрофга гилам.

Кўёшдан сўрамоқ лозим илки тафт, Кўшларнинг сафари қаридимикан?

Кетмони созланган дехқон ишга тахт, Она ер ўйқудан аридимикан?

Ўйғониш фаслиниң тушлари ойдин, Бўйин тикади, қаддин қулар рост.

Ялпизлар бўй береб кўринар сойдин,

Ирмоқлар тошмоққа кутишар старт.

Ранг ола бошлаган қурлардан узоқ, Поданинча кораси сурилар секин.

Чўзуб овоз берар оғилда бузоқ:

«Мен қачон кўраман кўкламининг кўкин?»

Барно ҚАРНОҚЛИ.

Софингим она

Мен сизни жудаям соғиндим она, Юрагим таллинар сиз томон яна. Мехринизни тўйиб, ҳидласам яна, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Гулимисиз, сиз менинг ягона онам, Дунёда мен учун бир дона онам. Умримга умрлар берган ҳам онам, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Орзийим онамга етсам эртароқ, Шамол бўлиб учсан, юргусам тезроқ. Эй қўёш баҳоринг олиб кел тезроқ, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Туркияда менга мўралар кўёш, Қоқоқ солиб бўлуптлар, тўқдирар кўз ёш. Мен бўйдим онажон эллик иккى ёш, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Узоқ ерга келиб, қадрингиз билдим, Дарларим айтмолмай қайларга келдим. Мана бугун баҳор ойига кирдим, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Деразам ойнасидан боқаман аста, Сизга етмолмайн юрагим хаста. Оёқларим ерга босдим оҳиста, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Қаерда бўлсангиз, бўлингиз омон, Қизиниз сайрамлик ўлум шу томон. Тинч бўлсин юртимиз мусаффо осмон, Олисдаги онам, жуда соғиндим.

Онајон, сизни мен, жуда соғиндим!

Керима НАЖИПОВА.

Софинч

Кексалик либосин ечиб табиат, Навниҳол келиндеқ ясаниб ҳалак. Ҳа демай мевалар гуллайди қийғос, Чаманзор оралаб яйрар капалак.

Махзун кўнгилларда ўйғонар умид, Табиат күйчиси бошлайди наво. Райхону ялпизлар таратиб ифор, Қитиглар кўксинчни ажаб бир ҳаво.

Согиниб-согиниб поилайман ўўлинг, Билгинчи кумшидидан чарчаман зинҳор. Албатта қайтасан бир кун қосимга, Кечикмай вақтингада келақол баҳор.

Кўнгил бисотимни титиб-ахтариб, Мадҳ айлаб тизаман ширин сўзларим. Сен эса қурларни полага буркаб, Яшнатиб машлайсан сўлгун юзларим.

Лек кўнглим четида ётар бир алам, Согиниб кумтаман қайтмайди онам.

ТИЛОБАТ.

Баҳорда

Заминга жилмайиб, боқади қуёш, Унтар қиши билан адоватларин. Майсалар оҳиста кўтаридаи бош, Кўз-кўзлаб, баҳорнинг тароватларин.

Үйқудан ўйғонар, она табиат, Ўйғонар дараҳтлар, ўйғонар гуллар. Шукурки, етказди дёя шу кунга, Яйрайди ифорни ҳис этган диллар.

Маржонлар нағаси тутар оламни, Илк баҳор гуллар қувнатар кўзни. Мағфун қулар табиат борлиқ оламни, Гўзлапликдан бошлар шоир ҳам сўзни...

Осимонда тизилиб учар турналар, Баҳорнинг дарағин етказмоқ бўлиб. Сахий ерин согинган асл дехқонлар, Далага ошиқар кетмонин олиб.

Фарида НОРШИҚОВА,
109-сонли мактаб ўқитувчи.
Шимкент шаҳри, Сайрам даҳаси.

Айтайн тадриқ

Гулбахор, келдими байраминг етиб, Кўккарди майсалар хушбўйи тутуб. Менга ҳам наебат бер, табригим айтай, Ҳаяжонда юрак, нағасим ютиб.

Сенда ҳам намоён аёл сиймоси, Ёшлигу нағосат, ақл зиёси. Кўтласам сени ҳам, барча аёллар Англагай кўдратин одоб-ҳаёси.

Аёл ожизлиги эрур мухаббат, Мехрдан яралур жами нағосат. Мехрсиз аёлни демаслар Она, Мехр-ла гўзандир опам-табиат.

Эр зоти бўлмасин кучли нақадар, Устун келар кучдан мухаббат агар, Қалбини этолса ўзига шайдо, Ютқазар ҳамтотки жом тўйла заҳар.

Гулбахор, гўзалсан, тўрт фасл асли, Сендан ранг олмиш қиз-аёл насли. Мақтоворим арзимас, мисли бир тикон, Непарга қодир, эх, бир малак васли.

Табригим ўхшамай, сағсата бўлди, Кимдир унатмайин, миёнқда купди. Қалам ҳам аламда кўп зада мендан, Нетсам ҳам васлингдан ошиқ дил тўйди.

Сўнг сўзим айтайн, тилайди юрак, Гулбахор, байраминг бўлсин муборак!

Баҳодир ОТАШ.

Қасида

Армонларин занжирни занглаб кетган темирдан, Болгандандир бошига пешонабог – сабрдан. Кўрган ўтмиш кунлари ситетмларни жабрдан, Шунча сабр-бардошни қайдан олгансан аёл!

Ёшлигингда ҳур эдинг, жайрон каби, сен асов, Сўнг сочинг супургию кўлларинг бўлди косов. Ҳакни ҳақ, деб айтмолмай, тилларинг айлаб соқов, Метиндайин бардошни бўйнига илган аёл.

Чидайсан ўғил-қиз деб, чидадинг фарзанд учун, Матонатинг қошида лол қолган борлиқ учун, Ҳаёт ташвишларидан қалбингда минг бир түгун, Қаноатни бosh узра рўмол айлаган аёл.

Бир қўлида бешиги, алла айтган дунёга, Аёл тақдир, қисмати янгара, шу бир садода.

Фиаларниг байрами

Баҳорум бошлаган бир ажаб байрам, Мадҳига ўргалар рақкосдай қалам. Бу куни энтиқар қувончдан олам, Онамни күтлайди энг аввал кўклам.

Қўқсига тақади хушбўй бойчечак, Қозонда ҳаприқар, жўшиб сумалак. Майсалар бўй тикиб, чалишар чапак, Күтловлардан шодон яйрайди юрак.

Онајон... Ҳар фарзанд тилида бийрон, Бу куни кўркини этгандаи аён, Мехр-муҳаббатда сахиб бу жаҳон, Оналар кўксини тўлдирип эхсон.

Оналар бор бўлсин, бўлишин сомон, Уларнинг пойда эркадир инсон. Онаисиз ҳаётнинг тутуми ҳайрон, Оналар бор экан, барҳаёт жаҳон!

Баҳодир ОТАШ.

Рамазонга олқииш

Рамазонга юз буриб, Қиши ҳам кўйдик суреб, Ҳамдимиз сенга Аллоҳ, Айтдик саҳара турниб.

Баҳор билан келдинг тенг, Ойимизсан улуғ энг, Саъоб учун амал кенг, Олқиши, сенга Рамазон.

Тор қилма ризқимизни, Айб қилма ирқимизни, Поклагин Ишқимизни, Олқиши, сенга Рамазон.

Барча гуноҳдан тиниб, Жаннатларга илқиниб, Кутдик сени согиниб, Олқиши, сенга Рамазон.

Нафса қул ҳар онимиз, Қип устида жонимиз, Таёбага имконимиз, Олқиши, сенга Рамазон.

Аллоҳ билар сиримиз, Адашак ҳар биримиз, Ювғин бизнинг киримиз, Олқиши, сенга Рамазон.

Диллардан музни эрит, Ибодатда тонг ёрим, Ислом ўйлида қарим, Олқиши, сенга Рамазон.

Гўзал қил баҳоримиз, Аллоҳга айт зоримиз, Садқа қилдик боримиз, Олқиши, сенга Рамазон!

Каломим шудир баъдаз, Бизларга хурни етказ, Ҳайита нурни етказ, Олқиши, сенга Рамазон!

Барно ҚАРНОҚЛИ.

Рамазон ду...

Рамазоннинг маъноси шул – ташнага тоқат, Кўзу кулоқ, нағсни тийиб, қилмоқ ибодат. Намоз, дуо, илтижолар бўлгай ижобат, Рамазон бу... мўъминларнинг қаноат ойи.

Ойлар ичра Султон ой бу буткул бетакор, Мўъминларни ўн киши ой этган интизор, Тонгдага берган ваъдамизни «иғтор»лиги бор, Рамазон бу... мўъминларнинг магфират ойи.

Хисоб-китоб даври етвар, келгач қиёмат, Ҳатт қислак тилимиздан тушмай тиловат, Рўзадорлар фурсат етиб, топар шафоат, Икки дўстнинг Раийон томон етаклар ойи.

Рамазонда ўзгачадир шукух, тароват, Гуноҳларни кечиб, Тангрим, қилгай магфират, Эвазига бошлар узра ёғдирип раҳмат, Рамазон бу – муслимларнинг саодат ойи.

Мусулмоннинг жўмарлари айлар саҳоват, Ихлос билан ўқиб Куръон, қилар ибодат, Мангу дилда яшаб қолгай меҳру оқибат.

Умрой КАРИМОВА.

Ўзлигин фидо айлаб, мөхр-оқибат, вафога, Либоси ҳаёт, ибо, пойида – жаннат аёл.

Барча нарса муҳайё, мөхрни топиш гумон, «Мехробдан чиқса чаён», албат ҷақиши аён. Дилинг бўлиб чил-пора, қочишини билмай қаён, Сиртинг бутун бўлса ҳам, ичинеда тутун аёл.

Умрининг кузи келмай, баҳоридаёқ сўлған, Ор-номус, деб байззи, тириклийн ҳам ўлған. Онам, синглим, опамсан – битта жонин қирқ бўлған, Муқаддаслик шаън-тоғин бошига кийган аёл.

Бу бир ваъзхонлик дема, аспо келмасин малол, Энди ўзинг-чун яша, умрини қилмай уевол. Мөхринг ҳамиша қуёш, чөхранг сўёқи ҳилол, Мўъжизаси Эгамининг, ҳилқати бўлған аёл.

Умрой КАРИМОВА,
“Ижодкор” адабий бирлашмаси,
“Чашма” ижодий уюшмаси,
“Дўрмон” ижод клуби аъзоси.

